

HLAVNÝ BANSKÝ ÚRAD
Kammerhofská 25, 969 50 Banská Štiavnica

SPRÁVA

**o stave bezpečnosti a ochrany zdravia pri
práci, vývoji pracovnej úrazovosti, chorôb z povolania a iných
poškodení zdravia z práce v SR za oblasť hlavného dozoru
štátnej banskej správy SR
za rok 2013**

---

1. Úvod

Podľa bodu B. 3 Uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 475 z 11. júna 2003 minister práce, sociálnych vecí a rodiny každoročne predkladá na rokovanie vlády „*Informatívnu správu o stave ochrany práce a o činnosti orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce*“ za predchádzajúci rok. V súlade s bodom B. 4 a B. 5 citovaného uznesenia je potrebné predložiť na Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „MPSVR SR“) podklady aj za oblasť pôsobnosti Hlavného banského úradu a obvodných banských úradov Slovenskej republiky. Podklady pre informáciu boli pripravené podľa obsahovej štruktúry uvedenej v liste MPSVR SR č. 18585/2013-M_OOP, 49373/2013 zo 07. 11. 2013. Podľa vyššie uvedených dokumentov Hlavný banský úrad vypracoval nasledujúcu informatívnu správu.

2. Orgány dozoru

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady Slovenskej republiky vykonávali hlavný dozor pri banskej činnosti, činnosti vykonávanej bankým spôsobom, pri výrobe a používaní výbušnín na trhacie práce a ohňostrojné práce, ako aj pri ostaných činnostiach upravených zákonom SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 51/1988 Zb.“), Ich kompetencie sú podrobne upravené v § 39, § 39a, § 40 a v § 41 zákona č. 51/1988 Zb., ako aj v zákone č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 124/2006 Z. z.“).

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, ako ústredný orgán štátnej banskej správy, riadi výkon štátnej banskej správy, zabezpečuje a koordinuje v súčinnosti s ostatnými ústrednými orgánmi Slovenskej republiky úlohy medzinárodnej spolupráce v oblasti pôsobnosti štátnej banskej správy, rozhoduje o odvolaniach vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodol Hlavný banský úrad.

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady, ako orgány hlavného dozoru, vykonávajú hlavný dozor nad dodržiavaním zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákona č. 51/1988 Zb. a predpisov vydaných na ich základe a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ak upravujú ochranu a využívanie ložísk nerastov, bezpečnosť prevádzky, zabezpečenie chránených objektov a záujmov pred účinkami banskej činnosti, výučbu strelmajstrov, technických vedúcich odstrelov, odpaľovačov ohňostrojov, pyrotechnikov a predavačov pyrotechnických výrobkov, ako aj výrobu a používanie výbušnín na trhacie práce a ohňostrojné práce, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, bezpečnosť technických zariadení, požiarnu ochranu v podzemí a pracovné podmienky v organizáciách pri vykonávaní banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej bankým spôsobom a pri výrobe výbušnín a používaní výbušnín na trhacie práce a ohňostrojné práce.

Podľa § 3 ods. 6 NV SR č. 322/2010 o systéme identifikácie a sledovanosti výbušnín na civilné použitie má Hlavný banský úrad kompetencie na pridelenie trojmiestneho číselného kódu pre každé miesto výroby výbušnín na Slovensku.

Sú tiež orgánmi dohľadu podľa zákona č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výroby a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj orgánmi, ktoré v súčinnosti s Inšpekciou životného prostredia Slovenskej republiky vykonávajú štátnu správu na úseku prevencie závažných priemyselných havárií podľa zákona č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Sú taktiež kontrolnými orgánmi podľa § 23 písm. e) č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „chemický zákon“), ako aj orgánmi štátnej správy na úseku nakladania s ťažobným odpadom podľa § 17 písm. f) zákona č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Ďalej, Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady sú kontrolnými orgánmi aj podľa:

1. zákona č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
2. zákona č. 258/2011 Z. z. o trvalom ukladaní oxidu uhličitého do geologického prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a
3. zákona č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Miestna príslušnosť obvodných banských úradov je vymedzená v § 1 vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 333/1996 Z. z., ktorou sa ustanovujú obvody pôsobnosti jednotlivých obvodných banských úradov.

3. Ciele a priority dozorného orgánu v roku 2013

Hlavnou úlohou Hlavného banského úradu a obvodných banských úradov v oblasti bezpečnosti práce a prevádzky je presadzovanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (ďalej len „BOZP“), bezpečnosti prevádzky (ďalej len „BP“) a pracovných podmienok v organizáciách pri vykonávaní banskej činnosti, činnosti vykonávanej banským spôsobom, pri výrobe, uskladňovaní a používaní výbušnín na trhacie práce a ohňostrojné práce, ako aj pri ďalších činnostiach upravených zákonom č. 51/1988 Zb., a to podľa kompetencií vymedzených týmto zákonom a osobitnými predpismi. Hlavným cieľom pôsobenia orgánov štátnej banskej správy v tejto oblasti je vyžadovaním dodržiavania platných právnych predpisov zamestnancami a zamestnávateľmi presadzovať vytváranie a udržiavanie zákonných podmienok vykonávania práce, ktoré zamestnancom v potrebnej miere zaistia najmä ochranu BOZP a BP.

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady majú každoročne, okrem plnenia štandardných úloh v pláne hlavných úloh, v oblasti BOZP a BP stanovené aj osobitné úlohy. Tieto úlohy každoročne stanovuje Hlavný banský úrad na základe návrhov jednotlivých obvodných banských úradov podľa aktuálnych poznatkov z výkonu hlavného dozoru. Plneniu hlavných úloh je s ohľadom na ich aktuálnosť venovaná osobitná pozornosť. V roku 2013 medzi najvýznamnejšie úlohy patrili:

- a) účelové prehliadky v súčinnosti so Slovenskou obchodnou inšpekciou zamerané na nadobúdanie, uskladňovanie a predaj pyrotechnických výrobkov,

-
- b) špeciálne prehliadky zamerané na kontrolu dodržiavania NV SR č. 117/2002 Z. z. o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov pri banskej činnosti a pri dobývaní ložísk nevyhradených nerastov,
  - c) kontrola zabezpečenia podzemných diel stavby „Kolektory v historickom jadre Bratislavy“,
  - d) špecializovaná kontrola zameraná na vetranie, odvodňovanie a protipožiarnu ochranu v podzemí na IX. ťažobnom úseku bane v DP Gbely III organizácie Baňa Čáry, a.s., Čáry,
  - e) špecializované prehliadky zamerané na kontrolu plnenia povinností vyplývajúcich z bansko-bezpečnostných predpisov v organizáciách vykonávajúcich banskú činnosť (ďalej len „BČ“) alebo činnosť vykonávanú bankským spôsobom (ďalej len „ČVBS“), ako aj tzv. „cudzími organizáciami“,
  - f) kontrola prítomnosti alkoholu, omamných alebo psychotropných látok u zamestnancov v dozorovaných organizáciách, špeciálne v bankských záchranných zboroch,
  - g) špeciálna prehliadka zameraná na preventívne opatrenia na znižovanie pracovnej úrazovosti v podzemí,
  - h) špeciálne prehliadky zamerané na kontrolu činnosti revíznych technikov pri vykonávaní revízií vyhradených technických zariadení,
  - i) účelové preverky zamerané na kontrolu plnenia povinností zamestnávateľa vyplývajúce zo zákona č. 124/2006 Z. z. a príslušných nariadení vlády SR,
  - j) dodržiavania povinností vyplývajúcich z chemického zákona a nariadenia RECH.

Predmetom osobitných špecializovaných kontrol bol výkon trhacích prác, stav prevádzkovaných technických zariadení a aktuálnosť a vyhotovenie prevádzkovej dokumentácie. V súlade so zákonom č. 261/2002 Z. z. sa obvodné banské úrady zúčastňovali koordinovaných kontrol na úseku prevencie závažných priemyselných havárií v dozorovaných organizáciách. Koordinované kontroly boli vykonávané podľa plánu koordinovaných kontrol podnikov na rok 2013, ktorý po prerokovaní s príslušnými orgánmi schválila Slovenská inšpekcia životného prostredia.

4. Prehľad dozorovaných subjektov

Štruktúra organizácií z pohľadu počtu zamestnancov sa výraznejšie nemení už dlhšiu dobu. Najviac kontrolovaných subjektov bolo z kategórie malých a stredných zamestnávateľov, t.j. do 49 zamestnancov. Takýchto organizácií (subjektov) bolo kontrolovaných 280 (v roku 2012 – 313), čo je cca 80 % z celkového počtu 344 kontrolovaných subjektov (aj v roku 2012 to bolo cca 80 % z celkového počtu 387 kontrolovaných subjektov). Pri výkone hlavného dozoru Hlavným bankským úradom a obvodnými bankskými úradmi bolo v roku 2013 kontrolovaných celkom 344 subjektov, čo je menej o 43 subjektov, ako v roku 2012 (387 subjektov).

Počty kontrolovaných subjektov v členení podľa právnej formy a počtu zamestnancov sú uvedené v tabuľke č. 1 tabuľkovej prílohy tejto správy, z ktorej jednoznačne vyplýva, že dominantnou právnou formou sú spoločnosti s ručeným obmedzením (205 subjektov) a akciové spoločnosti a 78 subjektov).

---

5. Zistenia dozorného orgánu v kontrolovaných subjektoch

V roku 2013 bolo v kontrolovaných subjektoch vykonaných v oblasti BOZP a BP celkom 1 293 inšpekčných výkonov, čo je o 31 výkonov menej, ako v roku 2012, kedy bolo vykonaných 1 324 výkonov. Je potrebné upozorniť, že došlo k zmene štruktúry podkladovej tabuľky č. 2, v ktorej už nie sú uvedené výkony súvisiace s overovaním odbornej spôsobilosti, vyjadrovaniami k pravidlám BOZP a udeľovaní výnimiek a tak počet výkonov za rok 2012 sa nezhoduje s počtom výkonov v roku 2012 v správe za rok 2012. Z tohto dôvodu nemá význam porovnávať vývoj počtu výkonov za dlhšie predchádzajúce obdobie.

Pri týchto kontrolách zistili banskí inšpektori 577 porušení predpisov, čo predstavuje len 63 % porušení zistených v roku 2012 (917). Medzi najčastejšie porušenia patrili nedostatky v oblasti riadenia BOZP (124 nedostatkov), vyhradených technických zariadení (108 nedostatkov) a organizácie práce (105 nedostatkov). Nasledujú ostatné stroje a zariadenia (64 nedostatkov) a pracovné podmienky (34 nedostatkov). Oproti predchádzajúcemu roku došlo hlavne k zníženiu počtu nedostatkov na ostatných strojoch a zariadeniach, VTZ a pri riadení a organizácie práce. Aj z toho je teda možné nepriamo usudzovať o zlepšení stavu v oblasti BOZP a BP.

Celkove možno konštatovať, že organizácie pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom a ďalších činnostiach upravených zákonom č. 51/1988 Zb. sa riadia požiadavkami už uvedených všeobecných záväzných právnych predpisov. Porušenia týchto predpisov síce nie sú ojedinelé a sú spravidla priamo úmerné času a finančným prostriedkom venovaným na účely bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zo strany vedenia organizácií. Tak, ako je uvedené v kapitole 7, za sledované obdobie došlo v súvislosti so zníženým počtom zistených porušení predpisov aj k ďalšiemu poklesu celkovej úrazovosti.

Prehľad dozorných výkonov, porušení predpisov podľa objektov a podľa kódov štatistickej klasifikácie sú špecifikované v tabuľkách č. 2, 3 a 4 tabuľkovej prílohy tejto správy. Vzhľadom na skutočnosť, že aj štruktúra, resp. kódovanie ŠKEČ je v tabuľke č. 4 zmenené, nie je možné vykonať objektívne posúdenie a porovnanie s predchádzajúcimi rokmi.

Tak, ako v predchádzajúcich rokoch, aj v roku 2012 k najzávažnejším zisteným nedostatkom patria nedostatky zistené v oblasti dodržiavania predpisov upravujúcich bezpečnosť práce a prevádzky pri vykonávaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom pri dobývaní ložísk nerastov, nedostatky v prevádzkovej dokumentácii, ako aj v dokumentácii, pri prevádzkovaní vyhradených technických zariadení a pribudlo k nim závažné zistenia pri výkone trhacích prác používaní výbušnín.

Medzi najzávažnejšie zistenia patrili zistenia pri vyšetrovaní smrteľných pracovných úrazov. Prvý sa stal v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave, ktorý sa stal pri prevádzke pásového dopravníka. Toto vyšetrovanie však ešte nie je ukončené.

V súvislosti s druhým smrteľným pracovným úrazom, ktorý sa stal v tuneli Šibenik OBÚ v Spišskej Novej Vsi zistil, že pri trhacích prácach pomocou neelektrického roznetu sa používal nebezpečný spôsob kontroly rázovej rúrky pomocou iskrovej roznetnice priamo v čelbe, resp. v manipulačnom a bezpečnostnom okruhu. Vedúci trhacích prác a strelmajster svojim konaním porušil postup pri zneškodňovaní zlyhávkou uvedený v tom, že namiesto prefúknutia odrezanej časti detonačnej trubičky zlyhanej rozbušky na podložku

---

skúšal odrezaný kúsok detonačnej trubičky zasunutím do iskrišťa iskrovej roznetnice a jej odpálením. V súvislosti s tým je potrebné uviesť aj zistenia, ktoré pri tejto mimoriadnej udalosti zistil inšpektorát práce na úseku pracovných podmienok.

Medzi závažnejšie zistenia patrí určite zistenie, že činnosti vykonávajú zamestnanci bez požadovanej odbornej spôsobilosti, a to najmä pri vypracovávaní dokumentácie súvisiacej s BČ či ČVBS, pri zabezpečovaní inšpekčnej služby, ako aj bez platných dokladov o odbornej spôsobilosti na činnosti na vyhradených technických zariadeniach. Taktiež aj skutočnosť, že na vykonávanie predpísaných funkcií, resp. činností organizácie neurčili zamestnanca vôbec. Z toho vyplýva, že ide zároveň aj o neodborné riadenie činností, ako nevykonávanie predpísaných prehliadok pracovísk a kontrol dodržiavania prevádzkovej dokumentácie, nedodržiavanie rozsahu a lehôt prehliadok elektrických zariadení a nezaznamenávanie výsledkov prehliadok predpísaným spôsobom. Sem patria aj nedostatky zisťované v systéme oboznamovaní a informovaní zamestnancov, ktoré sa ukazujú ako veľmi formálne a tak nespĺňa ani svoj účel a nie je ani prínosom pre bezpečné správanie sa zamestnancov na pracovisku. Patria tu aj nedostatky zistené v prevádzkovej dokumentácii, v ktorej chýba určenie a posúdenie rizík a prijatie zodpovedajúcich opatrení.

Opätovne bolo zistené, že organizácie predávajúce pyrotechnické výrobky predávajú v priestoroch obchodných reťazcov, ktoré slúžia ako únikové cesty. Nie sú dodržiavané obloženia predajných pultov (obchodných priestorov), pretože vo viacerých prevádzkach a predajniach boli zistené väčšie ako povolené množstvá (100 kg). Predajcovia majú predajne často preložené (s viac ako 100 kg pyrotechnických výrobkov) a navyše predajné pulty, ktoré sú súčasťou predajní majú označené ako príručný sklad a v ňom majú uložené ďalšie pyrotechnické výrobky. V nejednom prípade sa v predajni nachádzalo dokonca viac ako 400 kg pyrotechnických výrobkov.

Banské úrady nedisponujú štatistickými údajmi o rovnakom zaobchádzaní s mužmi a ženami na pracovisku. Pri inšpekčnej činnosti neboli zistené informácie o rôznom zaobchádzaní medzi mužmi a ženami na pracovisku. Navyše, v oblasti hlavného dozoru na podzemných pracoviskách trvalý výkon žien zákonom nie je povolený. Podmienky dodržiavania pracovných podmienok starších zamestnancov sú v súlade s § 6 ods. 1 písm. o) zákona č. 124/2006 Z. z. O prípadoch porušovania tohto ustanovenia nemajú banské úrady žiadne informácie.

Aj v uplynulom roku sa potvrdilo, že väčšina zistených nedostatkov v oblasti bezpečnosti práce a prevádzky vyplýva z nedostatočnej praxe, ako aj odborného vzdelania zamestnancov, ktorí predmetnú činnosť vykonávajú. Toto tvrdenie je podložené vývojom príčin pracovných úrazov, kde jednoznačne prevažujú skupina 12. - *Nedostatok osobných predpokladov na riadny pracovný výkon* a skupina 8. - *Používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia*. Tieto dve príčiny tvoria v podstate až 78 % všetkých pracovných úrazov. Ako tretia najčastejšia príčina sa vyskytuje „Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu“ (1. skupina), ktorá predstavuje ďalších 13 % pracovných úrazov.

Z pohľadu skupín zdrojov pracovných úrazov jednoznačne prevažuje skupina V. – *Materiál, bremená, predmety*. Druhým najčastejším zdrojom úrazov boli „*Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory, ako zdroje pádu osôb*“ (kategória IV). Ak zhrnieme všetky pracovné úrazy v týchto dvoch skupinách zdrojov pracovných úrazov zistíme, že tieto zdroje predstavujú takmer 80 % všetkých pracovných úrazov.

Podrobné údaje o pracovnej úrazovosti sú uvedené v tabuľkách č. 7 až 13.

6. Nápravné a sankčné opatrenia dozorného orgánu

Za účelom zabezpečenia nápravy - odstránenia zistených nedostatkov - banký inšpektori v súlade so zákonnými kompetenciami už počas inšpekčných prehliadok, prípadne vyšetrovania mimoriadnych udalostí vykonávajú príslušné zákonné opatrenia priamo na mieste v kontrolovaných subjektoch tým, že podľa § 42 ods. 2 písm. b) zákona č. 51/1988 Zb. vydajú záväzný príkaz na odstránenie zistených nedostatkov. O výsledku prehliadky musí banký inšpektor napísať zápisnicu, ktorú musí prerokovať so štatutárnym orgánom alebo so zodpovedným vedúcim zamestnancom. O výsledku prehliadky musí byť informovaný príslušný odborový orgán a príslušný zástupca zamestnancov pre bezpečnosť a zdravie pri práci.

V nevyhnutných prípadoch, pri ktorých došlo k zrejmemu a bezprostrednému ohrozeniu verejného záujmu, najmä bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti prevádzky a technických zariadení a ktoré nebolo možné ihneď na mieste odstrániť, bolo bankými inšpektormi priamo na mieste nariadené zastavenie prevádzky, alebo jej časti, prípadne konkrétnych technických zariadení, a to v nevyhnutnom rozsahu až do odstránenia nedostatkov. V osobitných prípadoch obvodné banské úrady na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky nariaďovali vykonanie nevyhnutných opatrení na odstraňovanie zistených nedostatkov vydaním rozhodnutia úradu. So zámerom predísť opakovaniu vzniku obdobných skutočností, banské úrady nariaďujú aj nevyhnutné technologické a bezpečnostné opatrenia so zámerom zaistenia zvýšenia bezpečnosti práce a minimalizovania ohrozenia života a zdravia pracovníkov pri závažných pracovných úrazoch, haváriách a mimoriadnych udalostiach. Následne boli vo viacerých prípadoch vykonané kontroly plnenia opatrení.

Prehľad rozhodnutí podľa druhu vo veci zákazu prevádzky strojných zariadení vydaných orgánmi štátnej banskej správy je uvedený v tabuľke č. 6 tabuľkovej prílohy tejto správy. Z prehľadu vyplýva, že počet rozhodnutí na tomto úseku stúpol oproti roku 2012 zo 6-tich v roku 2012 na 14. Rozhodnutia o nariaďovaných opatreniach, resp. priamo o zákaze činnosti boli zamerané najmä do oblasti používania technológie a činností.

Súčasťou nápravných opatrení boli aj sankčné opatrenia orgánov hlavného dozoru. V súvislosti s porušovaním predpisov o BOZP a BP pri vykonávaní činností podliehajúcich hlavnému dozoru orgánov štátnej banskej správy boli ukladané sankcie.

Jednotlivcom bolo uložených 40 blokových pokút (oproti 45 blokovým pokutám v roku 2012) v celkovej výške 1 016 € (oproti 1 051 € v roku 2012). V správnom konaní bolo jednotlivcom uložených 5 pokút (oproti 8 pokutám v roku 2012) v celkovej výške 783 € (oproti 485 € v roku 2012). Organizáciám bolo uložených v správnom konaní 25 pokút v celkovej výške 37 570 € (oproti 19 pokutám vo výške 45 724 € v roku 2012), čo predstavuje pokles cca o 18 %. Aj keď došlo k zvýšeniu počtu uložených pokút, pokles celkovej výšky uložených pokút je odrazom znižovania závažnosti zistených nedostatkov.

Prehľad o uložených pokutách s porovnaním s predchádzajúcimi rokmi je v tabuľke č. 5 prílohy tejto správy.

---

7. Stav a vývoj pracovných úrazov a chorôb z povolania

Vykonávanie činností v bezprostrednom styku s horninovým masívom v podzemí, ale aj na povrchu, je spojené s neodstrániteľným rizikom ohrozenia a poškodenia zdravia v dôsledku úrazov a chorôb z povolania. Takáto práca je totiž sústavne vykonávaná v prostredí neustáleho pôsobenia nepriaznivých vonkajších vplyvov, ako je prašnosť, hluk, vibrácie, vlhkosť, teplo, chlad a iné. V dôsledku pôsobenia vonkajších nepriaznivých vplyvov, ktoré nie je možné v súčasnej dobe spoľahlivo odstrániť, pretrváva zvýšené ohrozenie zdravia i života zamestnancov a tým aj k vyššiemu výskytu pracovných úrazov a chorôb z povolania. Na stav úrazovosti má nepriaznivý vplyv aj súčasný vývoj v spoločnosti, kedy sa povolania spojené s ťažobnou činnosťou stali neatraktívne. Stredné, ako aj vysoké školy, tak prestali vychovávať banských odborníkov, čo sa priamo prejavuje na znižovaní odbornej spôsobilosti zamestnancov a tým aj na zvyšovaní rizika ich ohrozenia v dôsledku pôsobenia vplyvov prostredia.

Vývoj pracovnej úrazovosti v roku 2013 možno, v absolútnych číslach, ako aj závažnosti ich následkov, v porovnaní s rokom 2012 považovať za zlepšený a tak aj celkový trend vo vývoji pracovnej úrazovosti je v posledných rokoch priaznivý. Je odrazom stavu kvality zamestnancov, rizika práce v podzemných prevádzkach uhoľných ako aj neuholných baní (kde došlo v sledovanom období k prevažnému počtu registrovaných pracovných úrazov), ale aj odrazom vykonávanej prevencie, najmä inšpekčnej činnosti.

V absolútnych číslach totiž poklesla pracovná úrazovosť, keď v roku 2013 bolo zaznamenaných 255 všetkých registrovaných pracovných úrazov (ďalej len „RPÚ“), oproti roku 2012, keď bolo zaznamenaných až 275 RPÚ.

Tak, ako v roku 2012, aj v roku 2013 došlo k 2 smrteľným pracovným úrazom, ktoré už boli spomenuté vyššie. Oproti posledným rokom bol však zaznamenaný výraznejší nárast závažných pracovných úrazov (ďalej len „ZPÚ“), a to z 2 na 6. Oproti predchádzajúcim rokom v príčinách pribudli ZPÚ v skupine príčin 11. – ohrozenie inými osobami a v zdrojoch VII. - výbušniny. Dlhodobo sa nedarí vyhnúť úrazom pri dopravníkoch (skupina zdrojov – II.) a skupine príčin 8. – používanie nebezpečných postupov.

Pokiaľ ide o sledovanie úrazovosti podľa miesta vzniku RPÚ na povrchu a v podzemí, dá sa zaregistrovať podstatná zmena. Aj keď je faktom, že drvivá väčšina pracovných úrazov sa stane v podzemí uhoľných baní, dlhodobo sa tu zaznamenáva trend znižovania pracovnej úrazovosti. Takýto stav bol aj na povrchových prevádzkach do roku 2011, kedy sa na povrchu stalo už len 48 RPÚ (napr. v roku 2007 až 119). Avšak v posledných dvoch rokoch začala úrazovosť na povrchových pracoviskách stúpať a v roku 2012 sa na povrchu stalo 52 RPÚ a v roku 2013 dokonca až 60 RPÚ.

Z pohľadu hodnotenia vývoja úrazovosti v globále je teda možné konštatovať trend zlepšovania. Hodnotenie pracovnej úrazovosti v absolútnych číslach je síce tiež odrazom stavu v oblasti BOZP a BP, ale hodnovernejšie a objektívnejšie sú údaje o ukazovateli pracovnej úrazovosti, ktorá predstavuje počet pracovných úrazov na 100 zamestnancov.

V roku 2013 podliehalo výkonu hlavného dozoru 11 435 zamestnancov. Z vyššie uvedeného počtu RPÚ za rok 2013 potom vyplýva, že ukazovateľ pracovnej úrazovosti za

---

rok 2013 je 2,23. To predstavuje ďalšie zlepšenie oproti predchádzajúcemu roku, kedy bol ukazovateľ pracovnej úrazovosti 2,59, t.j. zníženie o ďalších cca 14 %.

Tento trend je síce priaznivý, avšak v porovnaní s celorepublikovými hodnotami, ktoré v roku 2006 predstavovali hodnotu 0,68, je to stále až 3-násobne vyššia hodnota úrazovosti. Je to samozrejme ovplyvnené samotným charakterom vykonávanej činnosti, ale vždy bude snahou túto hodnotu znižovať.

Napriek celkom úspešnému znižovaniu počtu pracovných úrazov, hlavne na pracoviskách v podzemí, samozrejme netreba poľavovať v snahe zlepšovať stav na úseku BOZP a BP, a to najmä v oblasti zlepšovania pracovných podmienok. Práve pracovné podmienky a kvalita pracovného prostredia, ako takého, majú rozhodujúci vplyv na vývoj chorôb z povolania.

Keďže doteraz nemal HBÚ takmer žiadne bližšie informácie o chorobách z povolania, bola na úrovni NIP a HBÚ prijatá dohoda o spolupráci, súčasťou ktorej bola aj dohoda, že NIP bude HBÚ zasielať fotokópie hlásení o chorobách z povolania a ohrozeniach chorobou z povolania. Prvýkrát sa tak stalo práve v minulom roku. Z týchto hlásení vyplývajú nasledujúce skutočnosti pre rok 2013:

- na HBÚ bolo doručených 52 oznámení o nových chorobách z povolania,
- na povrchových pracoviskách boli zistené len 4 nové choroby z povolania a na pracoviskách v podzemí zvyšných 48,
- po jednej chorobe z povolania bolo zistených v organizáciách Alas Slovakia s.r.o Bratislava, Eurovia-Kameňolomy s.r.o. Košice, Kameňolomy a štrkopiesky Zlaté Moravce a Nafta, a.s. Bratislava,
- 21 chorôb z povolania bolo zistených na Bani Dolina, 20 v organizácii HBP, a.s., 4 v organizácii Slovmag a.s. Lubeník, 2 v SMZ a.s. Jelšava a jedna v Slovenskej banskej s.r.o. Hodruša-Hámre,
- najviac chorôb z povolania bolo z jednostranného zaťaženia – 28, potom z vibrácií – 18, iné poškodenie zdravia z práce – 3, z hluku – 2 a napokon zo zaprášenia pľúc – 1.

Pri porovnaní s predchádzajúcim rokom bolo priznaných viac, ako o 38 % chorôb z povolania viac (38 v roku 2012). Jednoznačne najviac chorôb z povolania je stále spôsobovaných jednostranným zaťažením a potom vibráciami.

Zo štruktúry a počtov chorôb z povolania vyplýva, že hlavnou príčinou vzniku chorôb z povolania sú strojné zariadenia, ich konštrukcia, pohon, ergonómia a hmotnosť. Z toho jednoznačne vyplýva, že je nevyhnutné v prípadoch používania strojov a zariadení, ktoré sú príčinou vzniku týchto konkrétnych chorôb z povolania, aby organizácie prehodnotili, a to dôsledne, riziká a nebezpečenstvá a prijali odpovedajúce opatrenia na zníženie vplyvu pracovného prostredia a pracovných prostriedkov na zdravie zamestnancov.

8. Spolupráca dozorného orgánu

Spolupráca v oblasti BOZP sa realizovala s Odborovým zväzom pracovníkov baní, geológie a naftového priemyslu SR, Slovenskou banskou komorou, Slovenskou baníckou spoločnosťou, Slovenskou spoločnosťou pre vrtné a trhacie práce, Slovenským ústavom technickej normalizácie a niektorými SKTC. V oblasti výbušnín a vyšetrovania závažných

---

pracovných úrazov banské úrady spolupracujú s krajskými a okresnými riaditeľstvami Policajného zboru SR a s Kriminalistickým a expertíznym ústavom a v oblasti predaja pyrotechnických výrobkov aj so Slovenskou obchodnou inšpekciou. So Slovenskou obchodnou inšpekciou spolupracuje Hlavný banský úrad aj na úseku chemických látok a zástupca Hlavného banského úradu je členom poradnej komisie vo vzťahu k uplatňovaniu nariadenia REACH na Slovensku. V rámci konzultácií a prípravy vysokoškolsky vzdelaných odborníkov v oblasti baníctva pokračovala spolupráca s fakultou BERG a Strojníckou fakultou Technickej univerzity v Košiciach.

Už tradične existuje dobrá spolupráca s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky ako aj Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky v rôznych oblastiach, okrem iného najmä v legislatívnej oblasti pri príprave návrhov predpisov súvisiacich s výkonom hlavného dozoru.

Banské úrady spolupracujú aj s Národným inšpektorátom práce, ako aj jednotlivými krajskými inšpektorátmi práce (napr. pri určovaní hranice dozoru nad BOZP). Výsledkom tejto vzájomnej spolupráce bola príprava a podpísanie Dohody o spolupráci medzi Hlavným banským úradom a Národným inšpektorátom práce 25. 01. 2013.

V súlade so zákonom č. 261/2002 Z. z. boli vykonávané koordinované kontroly na úseku prevencie závažných priemyselných havárií v podnikoch, na ktoré sa vzťahuje tento zákon v súčinnosti so Slovenskou inšpekciou životného prostredia Slovenskej republiky.

Veľmi dobrá spolupráca bola so Slovenskou banskou komorou, Slovenskou baníckou spoločnosťou, Slovenským zväzom výrobcov kameniva ako aj so Slovenskou spoločnosťou pre trhacie a vrtacie práce v Banskej Bystrici pri výučbe v strelmajstrovských kurzoch (lektorská činnosť) a s ďalšími organizáciami pri vykonávaní lektorskej a prednáškovej činnosti zameranej na odbornú prípravu odborne spôsobilých zamestnancov organizácií.

Ďalej, obvodné banské úrady spolupracovali s krajskými úradmi a obvodnými úradmi životného prostredia v obvode svojej pôsobnosti pri povoľovaniach banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom v príslušných okresoch, či krajoch pri riešení problémov súvisiacich s ochranou prírody a krajiny pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom.

Vzhľadom k účinnosti zákona č. 136/2010 Z. z. o službách na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa nadviazala spolupráca s Národnou agentúrou pre sieťové a elektronické služby v oblasti zabezpečovania funkčnosti tzv. jednotných kontaktných miest, ktoré boli alokované na obvodných úradoch všeobecnej štátnej správy.

Zástupca Hlavného banského úradu je členom stálej pracovnej skupiny pre bezpečnosť práce v baniach v rámci Poradného výboru pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci Európskej Komisie. Stála pracovná skupina sa zaoberá otázkami týkajúcimi sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v baniach. Okrem iného vypracováva pripomienky ku Komisiou navrhutej legislatíve, ktorá môže mať významný dopad na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci v baniach a inom ťažobnom priemysle. Vytvorenie stálej pracovnej skupiny si vyžiadalo výnimočné postavenie baní z pohľadu špecifických pracovných podmienok, rizík, častej zmeny pracovných podmienok, nebezpečenstva výbuchov, výskytu výbušných plynov, požiarov a pod.

Zástupca Hlavného banského úradu je taktiež členom poradného výboru ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky pre otázky v oblasti BOZP, tzv. Kordinačného výboru pre BOZP. Podpredseda vlády a minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky zriadil v roku 2010 svoj poradný orgán, tzv. Kolégium podpredsedu vlády pre otázky súvisiace s prácou, ochranou práce a bezpečnosťou pri práci, ktorého členom je aj zástupca Hlavného banského úradu.

9. Hodnotenie stavu ochrany práce v roku 2013 v SR a opatrenia dozorného orgánu na zlepšenie stavu

Poznatky získaných inšpekčnou činnosťou v roku 2013 aj naďalej poukazujú na skutočnosť, že starostlivosť o BOZP ešte stále nie je v popredí záujmu značného počtu prevencovaných subjektov, ale situácia sa začína meniť k lepšiemu. Úroveň pracovných podmienok a starostlivosť o BOZP a BP stále odzrkadľujú ekonomické možnosti zamestnávateľov, pretože zamestnávatelia odôvodňujú neplnenie niektorých úloh v oblasti ochrany práce predovšetkým zlým ekonomickým stavom organizácie. Tento neuspokojivý stav je však aj dôsledkom nedostatočného právneho vedomia zamestnancov, ako aj zamestnávateľov samotných, ktorí dávajú väčší dôraz na odstraňovanie nedostatkov zistených orgánmi hlavného dozoru, ako na vlastnú prevenciu.

Z poznatkov získaných pri vykonávaní hlavného dozoru vyplýva, že starostlivosť o BOZP je zo strany zamestnávateľov často minimálna a zväčša formálna. Neplatí to ale pre veľké organizácie a veľké organizácie so zahraničným kapitálom, kde je starostlivosť o BOZP a BP už samozrejmosťou. V niektorých prípadoch prevláda nezáujem zamestnávateľov o zabezpečovanie uspokojivých pracovných podmienok a uprednostňovanie hospodárskych a obchodných záujmov. Aj toto platí to predovšetkým v prípade malých zamestnávateľov a u samostatne podnikajúcich fyzických osôb. Vyskytujú sa nebezpečné pracovné postupy, zlá organizácia práce, nebezpečné zariadenia a rizikové práce, pri ktorých sa častejšie vyskytujú prípady ohrozenia, či priamo poškodenia zdravia.

Výsledkom takého prístupu je chýbajúci systémový prístup k problematike BOZP. Nízka pozornosť sa venuje posudzovaniu rizík, spolupráca vedúcich zamestnancov a zamestnancov je často neuspokojivá a formálna, kvalita oboznamovania zamestnancov s problematikou BOZP je nedostatočná a zbytočne zaťažuje zamestnávateľov aj zamestnancov, pretože sa u nich mína účinkom. Pritom mnohé opatrenia na úseku BOZP a BP, hlavne organizačné, sa dajú realizovať bez akýchkoľvek, resp. minimálnych finančných nákladov.

Je potrebné poukázať, že v niektorých prípadoch aj organizácie vykonávajúce BČ a ČVBS majú problémy s výrobou pre nezabezpečený odbyt. Znížila sa ťažba pre nedostatočný odbyt produkcie, tým je tvorba zisku nižšia a použité prostriedky na BOZP sú tiež nižšie. Citeľné sa táto situácia prejavila po zastavení najmä výstavby diaľnic. V snahe znížiť náklady na výstavbu ciest sa používajú do cestných telies náhradné materiály napríklad z úpravy terénov okolo diaľnic.

Ďalším problémom sú kvalifikovaní zamestnanci. Pri dnešnom rozvoji prác najmä v podzemí (výstavba tunelov, ťažba podzemným spôsobom, odlev hotových zamestnancov do zahraničia a pod.) takíto zamestnanci chýbajú. Stredné a vysoké školstvo nemá podporu od takýchto zamestnávateľov a neprodukuje kvalifikovaných perspektívnych zamestnancov. Na pozície sú prijímaní zamestnanci bez akýchkoľvek odborných znalostí a najmä bez skúsenosti v náročnom banskom prostredí a potom nastávajú mimoriadne situácie. Napriek

---

niektorým krokom o snahu vytvoriť akúsi odbornú školu pre baníctvo a úpavu, však zostalo len pri zámeroch. Odborníci tak aj naďalej pri BČ a ČVBS chýbajú a jediné čo sa zabezpečuje je vydávanie výnimiek nielen z výšky vzdelania, ale aj z príslušného smeru, a čo je najhoršie, aj z praxe. Takýmto postupom sa dosiahlo to, že odborné školy nevedia získať žiakov a študentov.

Pre zlepšenie stavu v oblasti BOZP a BP je v nasledujúcom období potrebné naďalej pokračovať v nastúpenom trende, ktorým sa doposiaľ realizovali uznesenie vlády Slovenskej republiky na úseku BOZP a ktoré bolo rozpracované na podmienky výkonu hlavného dozoru.

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady, ako orgány štátnej banskej správy vykonávajúce hlavný dozor podľa § 39 ods. 1 písm. a) a písm. b) zákona č. 51/1988 Zb., pre zlepšenie stavu v oblasti bezpečnosti práce a prevádzky v oblasti svojej pôsobnosti budú aj naďalej zameriavať výkon dozornej činnosti najmä na:

- a) vyžadovanie dokonalej znalosti všetkých predpisov, technologických a pracovných postupov zamestnancami, ktoré sa vzťahujú na vykonávané činnosti a pri zistení neznalosti právnych predpisov pristupovať aj k odnímaniu osvedčení, alebo oprávnení u zamestnancov a organizácií;
- b) dodržiavanie predpisov pri pásovej doprave a doprave lanom;
- c) vyžadovanie zvýšenej kontroly orgánmi odborného dozoru a odborné a personálne posilnenie týchto orgánov v dozorovaných organizáciách (tzv. kontrolné orgány organizácie);
- d) venovanie zvýšenej pozornosti malým a stredne veľkým podnikom vo všetkých oblastiach BOZP a BP;
- e) zabezpečenie pravidelnosti a odbornej úrovne opakovaných školení pri zohľadnení konkrétnych podmienok jednotlivých pracovísk;
- f) rozšírenie poradenskej činnosti pri prehliadkach, ako preventívneho opatrenia;
- g) dôslednejšie využívanie sankčných opatrení pri opakovanom, prípadne častom porušovaní technologickej disciplíny a predpisov upravujúcich BOZP a BP.

Zásadným spôsobom do plnenia týchto úloh však zasahujú finančné, materiálne a personálne možnosti Hlavného banského úradu a obvodných banských úradov, ktoré boli ešte v rámci znižovania verejných výdavkov v roku 2010 krátené paušálne o 10 %, a ku vráteniu ktorých dochádza v medziročnom meradle naďalej, čo pri takomto vývoji môže mať negatívny dopad na plnenie stanovených úloh.

Ak opomenieme opatrenia vyplývajúce zo Stratégie BOZP, za účelom zlepšenia stavu BOZP a BP, a to najmä za účelom bezodkladného odstránenia zistených nedostatkov, boli obvodnými banskými inšpektormi vydávané záväzné príkazy na odstránenie zistených nedostatkov a obvodnými banskými úradmi boli vydávané rozhodnutia o nariadení nevyhnutných opatrení na zaistenie BOZP a BP. V závažných prípadoch boli ukladané sankcie zamestnancom v blokovom konaní a rozhodnutím v správnom konaní tak zamestnancom, ako aj organizáciám. Boli tiež častejšie vykonávané následné neohlásené kontroly.

Napriek zisteným nedostatkom a vyššie uvedeným konštatovaniám o celkove zhoršenej hospodárskej a finančnej situácii možno v dozorovaných organizáciách pozorovať, že stav v oblasti BOZP a BP sa kontinuálne zlepšuje.

Ako sa ukázalo, z reálnych možností, ktoré mali k dispozícii banské úrady, sa najviac osvedčilo vykonávanie preventívnej činnosti, a to vykonávanie kontrol a prehliadok v dozorovaných organizáciách. Ako sa však súčasne ukazuje, zásadnou úlohou do budúcnosti bude prehlbovanie odbornej úrovne banských inšpektorov a zabezpečenie ich primeraného ohodnotenia, ako aj technického vybavenia.

V Banskej Štiavnici: 24. 03. 2014

JUDr. Ing. Peter Kúkelčík
predseda úradu

Prílohy:

Textová príloha

Tabuľková príloha - Tabuľky č. 1 - 13

TEXTOVÁ PRÍLOHA

10. Činnosť dozorného orgánu

10.1 Personálne údaje

Výkon hlavného dozoru v oblasti bezpečnosti práce a tým vlastne aj dosiahnuté výsledky v roku 2013 zabezpečoval ten istý počet bankých inšpektorov, ako v roku 2011, a to 19. Z toho okrem vedúcich oddelení bezpečnosti (po jednom na každom zo 6-tich úradov) to boli 2 ústrední bankí inšpektori na Hlavnom bankom úrade a 11-ti obvodní bankí inšpektori na piatich obvodných bankých úradoch. V čase prijatia Konceptie BOZP, t.j. v roku 2008 bolo na oddeleniach banskej bezpečnosti všetkých bankých úradoch spolu 21 bankých inšpektorov z celkového počtu 58 inšpektorov, čo v sumáre predpokladaný pokles o 2 inšpektora na oddelení banskej bezpečnosti od roku 2008. Ako už bolo spomínané, tieto zmeny boli vykonané tlakom na znižovanie verejných výdavkov a to i pre oblasť personalistiky, kde celkovo od roka 2008 došlo k zníženiu stavov z 82 zamestnancov na 74 ku koncu roka 2013. Uvedená tendencia je v rozpore s úlohou B.1. programu realizácie Stratégie BOZP, podľa ktorej je úlohou „Zabezpečiť zodpovedajúce finančné, personálne zdroje a podmienky na efektívny výkon inšpekcie práce a orgánov dozoru nad BOZP vo všetkých oblastiach v ich vecnej, na vzdelávanie a primerané finančné ohodnotenie zamestnancov týchto orgánov tak, aby bolo možné vymáhať právo a zabezpečovať preventívnu činnosť podľa odporúčaní SLIC a zásad MOP.“.

Ak si tento stav premietneme do dlhodobu pretrvávajúcej situácie s viac, ako 3 násobne vyšším ukazovateľom úrazovosti oproti celoštátnemu priemeru, tak túto situáciu v personálnom a materiálnom zabezpečení musíme aj naďalej považovať za nežiaducu a v rozpore so zásadami v prijímaných vládnych dokumentoch a tento trend je potrebné zmeniť.

10.2 Výkony v štátnej banskej správe

Ako už bolo uvedené v kapitole 5. v roku 2013 bolo v kontrolovaných subjektoch vykonaných v oblasti BOZP a BP celkom 1 293 výkonov inšpekcie, čo je o 31 dozorných výkonov menej, ako v roku 2012, kedy bolo vykonaných 1 324 výkonov.

V tomto roku však došlo k zmene štruktúry podkladovej tabuľky č. 2 a preto porovnanie s predchádzajúcimi obdobiami, nie je celkom dobre možné. Pozitívnym je udržanie počtu previerok stavu BOZP (kódy 22), kde oproti roku 2012, kedy bolo vykonaných 1 114 dozorných výkonov, bolo v roku 2013 vykonaných o 91 výkonov viac, t.j. 1 205.

Pokiaľ však ide o výkony pri trhovom dohľade, tu došlo k výraznému poklesu výkonov z 210 v roku 2012 na 87 v roku 2013. Ak vezmeme do úvahy, že z tabuľky vypadli výkony pri overovaní odbornej spôsobilosti (v roku 2012 cca 900), tak je možné konštatovať, že počet výkonov inšpekcie neustále stúpa, napriek nepriaznivému finančnému a personálnemu zabezpečeniu dozornej činnosti.

10.3 Poradenská činnosť

V rámci bezplatnej poradenskej činnosti v roku 2013 poskytli orgány štátnej banskej správy 186 poradenstiev z oblasti BOZP, čo je tiež zvýšený počet oproti roku 2012, v ktorom bolo poskytnutých 138 poradenstiev. Prehľad je uvedený v tabuľke č. 2 tabuľkovej prílohy správy. Poradenstvo bolo najčastejšie poskytované v oblasti bansko-bezpečnostných predpisov, technických zariadení, ako aj v rámci projektovej prípravy a ďalej v oblasti evidencie a registrácie pracovných úrazov. V prípade týchto štatistických údajov ide o vyslovene riadne zaevidovanú poradenskú činnosť, pričom poradenská činnosť sa poskytuje prakticky pri každej vykonanej inšpekcii.

10.4 Poskytovanie informácií

Informácie orgánmi štátnej banskej správy boli poskytované v súlade so zákonom č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o slobode informácií), pričom sú spravidla klasifikované ako žiadosť o poskytnutie poradenskej činnosti.

10.5 Sťažnosti a podnety

Na Hlavnom banskom úrade a na obvodných bankských úradoch SR boli v roku 2013 prijatá dva podnety, resp. upozornenia na porušenie predpisov na úseku BOZP a BP. Obidva podnety posúdené ako neopodstatnené.

10.6 Príprava predpisov a technická normalizácia

V oblasti legislatívy sa bankí inšpektori Hlavného bankého úradu a obvodných bankských úradov aktívne zúčastňovali na tvorbe a príprave novely zákona č. 51/1988 Zb., ktoré boli aj v roku 2013 pripravované v súvislosti s prípravou nového zákona o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Taktiež sa významnou mierou podieľali na príprave tohto zákona, ako aj jeho vykonávacích predpisoch.

Hlavný banký úrad a obvodné banké úrady taktiež spolupracovali s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR na príprave vyhlášky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v doprave.

V oblasti technickej normalizácie Hlavný banký úrad spolupracuje so Slovenským ústavom technickej normalizácie (SÚTN) pri preberaní technických noriem z európskych noriem podľa požiadaviek SÚTN. Najväčšie zastúpenie posudzovaných noriem majú normy z oblasti elektrických inštalácií, vyhradených technických zariadení a výbušnín.

Hlavný banký úrad a obvodné banké úrady v súvislosti s činnosťou Technickej komisie č. 88 „Železničné dráhy a železničné koľajové vozidlá“ pre normalizačnú činnosť SÚTN, do ktorej pôsobnosti patria aj technické normy pre banké koľajové lokomotívy a banké závesné dráhy, podal svoje vyjadrenie a spolupracoval pri príprave novely STN 27 0143 - Zdvíhacie zariadenia. Prevádzka, údržba a opravy.

10.7 Zahraničná spolupráca

Nadalej pokračuje spolupráca nadviazaná hlavne v informačnej oblasti s Technickou univerzitou - Vysokou školou baníckou v Ostrave. Nadalej sa úspešne rozvíjajú vzťahy s orgánmi a zástupcami štátnej banskej správy Maďarskej, Českej a Poľskej republiky. Tieto vzťahy sa realizujú na základe vzájomných výmenných stretnutí, seminárov, konferencií a sympózií.

Zástupca HBÚ je členom stálej pracovnej skupiny pre bezpečnosť práce v baniach v rámci Poradného výboru pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci Európskej Komisie. Stála pracovná skupina sa zaoberá otázkami týkajúcimi sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v baniach. Okrem iného vypracováva pripomienky ku Komisiou navrhutej legislatíve, ktorá môže mať významný dopad na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci v baniach a inom ťažobnom priemysle. Vytvorenie stálej pracovnej skupiny si vyžiadalo výnimočné postavenie baní z pohľadu špecifických pracovných podmienok, rizík, častej zmeny pracovných podmienok, nebezpečenstva výbuchov, zaplynovania, požiarov a pod.

V mesiaci jún 2013 sa zástupcovia HBÚ zúčastnili konferencie IQ MINING v ČR (Brno), v septembri 2013 – stretnutia predstaviteľov štátnych banských správ EÚ v Srbsku, kde sa o. i. uskutočnilo aj rokovanie s príslušnými zástupcami WUG Poľska a Hlavného banského a geologického úradu Maďarska.

V mesiaci august 2013 sa uskutočnilo pracovné rokovanie zástupcov Českého banského úradu Praha na HBÚ v Banskej Štiavnici. Na OBÚ v Košiciach sa nadalej úspešne rozvíjajú vzťahy najmä so štátnou banskou správou Maďarskej republiky, konkrétne s Banským kapitanátom v Miškolci.

Zástupcovia úradov sa zúčastnili na medzinárodnej konferencii, ktorá sa konala v mesiaci máj 2013 na Slovensku v Starej Lesnej pod názvom - Medzinárodná odborná konferencia na tému trhacie a vŕtacie práce pod záštitou Slovenskej banskej spoločnosti pre trhacie a vŕtacie práce v Banskej Bystrici.

10.8 Vydávanie oprávnení, osvedčení a preukazov

Obvodné banské úrady overili odbornú spôsobilosť a vydali na základe úspešne vykonanej skúšky 162 osvedčení o odbornej spôsobilosti na účely vykonávania určených funkcií podľa vyhlášky MH SR č. 208/1993 Z. z. o požiadavkách na kvalifikáciu a o overovaní odbornej spôsobilosti pracovníkov pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankským spôsobom (vedúci bane, vedúci lomu, vedúci pracovník, projektant, bezpečnostný technik a vedúci likvidácie havárie).

Ďalej obvodné banské úrady na základe úspešného overenia odbornej spôsobilosti vydali:

- 82 oprávnení na činnosti na vyhradených elektrických zariadeniach,
- 33 osvedčení revíznych technikov vyhradených technických zariadení,
- 58 oprávnení strelmajstra.

Hlavný banský úrad na základe overenia odbornej spôsobilosti vydal:

- 28 osvedčení revíznych technikov vyhradených elektrických zariadení,

-
- 4 oprávnenia hlavného banského merača,
  - 20 oprávnení na prácu s výbušninami (18 odpaľovačov ohňostrojov a 2 technickí vedúci odstrelů).

Okrem toho v roku 2013 Hlavný banský úrad vydal 19 rozhodnutí o uznaní dokladov o odbornej spôsobilosti podľa zákona č. 293/2007 Z. z. o uznávaní odborných kvalifikácií v znení neskorších.

Počet subjektov kontrolovaných v roku 2013

Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov rozdelenie podľa počtu zamestnancov					
	= 0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	spolu
Fyzické osoby spolu	1	25	5	0	0	31
Verejná obchodná spoločnosť	0	0	0	0	2	2
Spoločnosť s ručením obmedzeným	8	90	84	21	2	205
Komanditná spoločnosť	0	0	0	0	0	0
Nezisková organizácia	0	0	0	0	0	0
Akciová spoločnosť	0	10	30	22	16	78
Družstvá	1	6	5	1	0	13
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.	0	0	0	0	0	0
Štátny podnik	0	1	3	0	0	4
Rozpočtová organizácia	0	0	0	0	0	0
Príspevková organizácia	0	0	1	0	0	1
Verejnoprávna inštitúcia	0	0	0	0	0	0
Zahraničná osoba	0	0	0	0	0	0
Sociálna poisťovňa a zdravotné poisťovne	0	0	0	0	0	0
Združenie (zväz, spolok...)	0	1	0	0	0	1
Cirkevná organizácia	0	0	0	0	0	0
Záujmové združenie právnických osôb	0	0	0	0	0	0
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)	0	4	1	0	0	5
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)	0	0	0	0	0	0
Iné	0	0	4	0	0	4
Spolu	10	137	133	44	20	344

Prehľad výkonov inšpekcie práce

Kód	B O Z P	Počet v roku		% porovnania 2013/2012
		2013	2012	
22/A	Previerky stavu BOZP	802	718	111,7
22/B	Mimoriadne previerky	36	38	94,74
22/F	Následné previerky - kontrola uložených opatrení	86	90	95,56
22/C	Účasť na kolaudačnom konaní	32	29	110,34
22/D	Jadrový dozor	0		
22/E	Vybavovanie podnetov	14	14	100,00
41/J-47/J	Vyšetrovanie udalostí	40	102	39,22
22/K1, 2	Závažné priemyselné havárie - posudzovanie BS, prevencia	9	0	
22/K3, 4	Závažné priemyselné havárie - vyšetrovanie ZPH a ohrozenia	0	0	
22/G	Poradenská činnosť na vyžiadanie	146	20	730,00
22/G	Poradenská činnosť ostatná	40	103	38,83
P o č e t v ý k o n o v - B O Z P		1 205	1 114	108,2
Kód	T r h o v ý d o h ľ a d	Počet v roku		% porovnania 2013/2012
		2013	2012	
23/A	Previerky podľa plánu práce	85	168	50,6
23/B	Mimoriadne previerky	0	15	0,0
23/F	Následné previerky - kontrola uložených opatrení	0	3	0,0
23/C	Účasť na kolaudačnom konaní	0	2	0,0
23/E	Vybavovanie podnetov	2	7	28,6
23/J	Vyšetrovanie udalostí	0		
23/G	Poradenská činnosť na vyžiadanie	0		
23/G	Poradenská činnosť ostatná	0	15	0,0
P o č e t v ý k o n o v - t r h o v ý d o h ľ a d		87	210	41,4
Kód	P P V	Počet v roku		% porovnania 2013/2012
		2013	2012	
24/A	Previerky podľa plánu práce	1		
24/B	Mimoriadne previerky	0		
24/F	Následné previerky - kontrola uložených opatrení	0		
24/E	Vybavovanie podnetov	0		
24/H	Povoľovanie ľahkých prác mladistvých	0		
24/G	Poradenská činnosť na vyžiadanie	0		
24/G	Poradenská činnosť ostatná	0		
P o č e t v ý k o n o v - P P V		1		
Kód	Kontrola nelegálneho zamestnania	Počet v roku		% porovnania 2013/2012
		2013	2012	
25/A	Previerky podľa plánu práce	0		
25/B	Mimoriadne previerky	0		
25/F	Následné previerky - kontrola uložených opatrení	0		
25/E	Vybavovanie podnetov	0		
25/J	Vyšetrovanie udalostí	0		
25/G	Poradenská činnosť ostatná	0		
P o č e t v ý k o n o v - K N Z		0		
Kód	Jadrový dozor	Počet v roku		% porovnania 2013/2012
		2013	2012	
26/A	Previerky podľa plánu práce	0		
26/B	Mimoriadne previerky	0		
26/F	Následné previerky - kontrola uložených opatrení	0		
26/C	Účasť na kolaudačnom konaní	0		
26/E	Vybavovanie podnetov	0		
26/G	Poradenská činnosť na vyžiadanie	0		
26/G	Poradenská činnosť ostatná	0		
P o č e t v ý k o n o v - J D		0		
Kód	S L v D	Počet v roku		% porovnania 2013/2012
		2013	2012	
27/A	Previerky podľa plánu práce	0		
27/B	Mimoriadne previerky	0		
27/F	Následné previerky - kontrola uložených opatrení	0		
27/E	Vybavovanie podnetov	0		
27/J	Vyšetrovanie udalostí	0		
27/G	Poradenská činnosť ostatná	0		
P o č e t v ý k o n o v - S L v D		0		
C e l k o v ý p o č e t v ý k o n o v		1 293	1 324	97,7

Prehľad porušení predpisov (nedostatkov) podľa objektov

Kód	Skupina objektov dozoru	P o č e t		% porovnaia
		rok 2013	rok 2012	rok 2013/2012
0100	Ustanovené pracovné podmienky	34	34	100,0
0200	OOPP	10	35	28,6
0300	Riadenie BOZP	124	161	77,0
0400	Organizácia práce	105	118	89,0
0500	Pracovné prostredie	13	18	72,2
0600	Prevádzkové budovy a objekty	9	21	42,9
0700	VTZ	108	158	68,4
0800	Ostatné stroje a zariadenia	64	170	37,6
0900	Špeciálne stroje a zariadenia	16	14	114,3
1000	Činnosti	22	66	33,3
1100	Kolektívne zmluvy	0	0	
1200	Pracovnoprávne a mzdové predpisy	0	0	
1300	Trhový dohľad	67	122	54,9
9999	Bližšie nešpecifikovaný	5	0	
S p o l u		577	917	62,9

Prehľad porušení predpisov (nedostatkov) podľa ŠKEČ

Kód	Názov odvetvia (ŠKEČ)	P o č e t		% porovnania
		rok 2013	rok 2012	rok 2013/2012
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	0		
B	Ťažba a dobývanie	565	768	73,6
C	Priemyselná výroba	0		
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	0		
E	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd	0		
F	Stavebníctvo	0	24	
G	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel	5	122	4,1
H	Doprava a skladovanie	0		
I	Ubytovacie a stravovacie služby	0		
J	Informácie a komunikácia	0		
K	Finančné a poisťovacie činnosti	0		
L	Činnosti v oblasti nehnuteľností	0		
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	0		
N	Administratívne a podporné služby	0		
O	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	0		
P	Vzdelávanie	0		
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	0		
R	Umenie, zábava a rekreácia	0		
S	Ostatné činnosti	7	3	233,3
S p o l u		577	917	62,9

Pokuty navrhnuté organizáciám

Druh činnosti, pri ktorej bola pokuta navrhnutá	Počet pokút		porovn.	Sumy pokút v €		porovn.
	rok 2013	rok 2012		rok 2013	rok 2012	
Previerky stavu BOZP	19	8	237,5	9 620	7 060	136,3
Mimoriadne previerky	4	3	133,3	23 350	23 964	97,4
Vybavovanie podnetov	0	1	0,0	0	300	0,0
Násl. previerky - kontrola uložených opatrení	0			0		
Vyšetrovanie udalostí	2	7	28,6	4 600	14 400	31,9
S p o l u pokuty navrhnuté organizáciám	25	19	131,6	37 570	45 724	82,2

Pokuty navrhnuté jednotlivcom

Druh činnosti, pri ktorej bola pokuta navrhnutá	Počet pokút		porovn.	Sumy pokút v €		porovn.
	rok 2013	rok 2012		rok 2013	rok 2012	
Previerky stavu BOZP	0	6	0,0	0	435	0,0
Vybavovanie podnetov	5	1	500,0	783	20	3 915,0
Vyšetrovanie udalostí	0	1	0,0	0	30	0,0
S p o l u pokuty navrhnuté jednotlivcom	5	8	62,5	783	485	161,4
Blokové pokuty	40	45	88,9	1 016	1 051	96,7

Rozdelenie navrhnutých pokút podľa druhu výkonu

Druh výkonu	Počet pokút		porovn.	Sumy pokút v €		porovn.
	rok 2013	rok 2012		rok 2013	rok 2012	
Kontrola BOZP	25	19	131,6	37 570	45 724	82,2
Trhový dohľad	0	0		0	0	
Kontrola PPV	0	0		0	0	
Kontrola NZ	0	0		0	0	
Jadrový dozor	0	0		0	0	
SLvD	0	0		0	0	
S p o l u pokuty navrhnuté organizáciám	25	19	131,6	37 570	45 724	82,2
Kontrola BOZP	45	53	84,9	1 799	1 536	117,1
Trhový dohľad	0			0	0	
Kontrola PPV	0			0	0	
Kontrola NZ	0			0	0	
SLvD	0			0	0	
S p o l u pokuty navrhnuté jednotlivcom	45	53	84,9	1 799	1 536	117,1

Prehľad rozhodnutí podľa druhu

Kód	Druh rozhodnutia	Počet rozhodnutí		% porovnania
		rok 2013	rok 2012	rok 2013/2012
21	Zákaz prevádzky VTZ tlakových	1	0	
22	Zákaz prevádzky VTZ zdvíhacích	0	0	
23	Zákaz prevádzky VTZ plynových	0	0	
24	Zákaz prevádzky VTZ elektrických	1	1	100,0
25	Zákaz prevádzky ostatných strojov a zariadení	2	3	66,7
26	Zákaz používania motorového vozidla	1	0	
31	Zákaz používania výrobných a prevádzkových priestorov	2	1	200,0
32	Zákaz používania technológie, činnosti	7	1	700,0
33	Odobratie osvedčenia revízneho technika	0	0	
42	Zákaz práce nadčas ostatných	0	0	
43	Zákaz nočnej práce mladistvých	0	0	
47	Zákaz ostatných prác mladistvých a žien	0	0	
48	Zákaz ostatných prác bez oprávnenia, resp. kvalifikácie	0	0	
49	Zákaz ostatných prác vykonávaných v rozpore s predpismi	0	0	
50	Práce bez právneho titulu - nelegálne zamestnávanie	0	0	
51	Zákaz činnosti vodiča	0	0	
Spolu		14	6	233,3
Uloženie blokových pokút v €		1 016	1 051	96,7
Navrhované pokuty organizáciám v €		37 570	45 724	82,2
Navrhované pokuty jednotlivcom v €		783	485	161,4

**Podiely hlavných skupín zdrojov na celkovom počte smrteľných pracovných úrazov v organizáciách podliehajúcich dozoru
v rokoch 2003 - 2013**

Kód	Zdrojová skupina (vyhl. SÚBP a SBÚ č. 111/1975 Zb./vyhl. MPSVR SR č. 500/2006 Z. z.)	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
I.	Dopravné prostriedky			1	1	1	0	1	0	1	0	0
II.	Zdvíhadlá a dopravníky, zdvíhacie a dopravné pomôcky		1				0	1	1	0	0	1
III.	Stroje - hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné						1	1	1	0	0	0
IV.	Pracovné, príp. cestné dopr. priestory ako zdroje pádov osôb				1		0	0	0	0	0	0
V.	Materiál, bremená, predmety		3		4	3	1	0	1	0	1	0
VI.	Náradie, nástroje, ručne ovládané strojčeky a prístroje						0	0	0	0	0	0
VII.	Priem. škodliviny, horúce látky a predmety, oheň a výbušniny						0	20	1	0	1	1
VIII.	Kotly, nádoby a vedenia (potrubia) pod tlakom					1	0	0	0	0	0	0
IX.	Elektrina	1					0	0	0	0	0	0
X.	Ľudia, zvieratá a prírodné živly						0	0	0	0	0	0
XI.	Iné zdroje						0	0	0	0	0	0
	S p o l u	1	4	1	6	5	2	23	4	1	2	2

**Podiely hlavných skupín zdrojov na celkovom počte ťažkých pracovných úrazov/s ťažkou ujmov na zdraví v organizáciách
podliehajúcich dozoru v rokoch 2003 - 2013**

Kód	Zdrojová skupina (vyhl. SÚBP a SBÚ č. 111/1975 Zb./vyhl. MPSVR SR č. 500/2006 Z. z.)	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
I.	Dopravné prostriedky					2	0	2	1		0	0
II.	Zdvíhadlá a dopravníky, zdvíhacie a dopravné pomôcky		2	1	5	1	3	3	4	2	1	2
III.	Stroje - hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné		1	1			3	1			0	1
IV.	Pracovné, príp. cestné dopr. priestory ako zdroje pádov osôb			1	7		8	4	2		0	0
V.	Materiál, bremená, predmety	1		3	9	8	8	11	2	1	0	0
VI.	Náradie, nástroje, ručne ovládané strojčeky a prístroje				1						0	0
VII.	Priem. škodliviny, horúce látky a predmety, oheň a výbušniny	1		1							0	3
VIII.	Kotly, nádoby a vedenia (potrubia) pod tlakom										0	0
IX.	Elektrina			1			1				1	0
X.	Ľudia, zvieratá a prírodné živly										0	0
XI.	Iné zdroje	1				1					0	0
S p o l u		3	3	8	22	12	23	21	9	3	2	6

Podiely jednotlivých skupín príčin na celkovom počte smrteľných pracovných úrazov v organizáciách podliehajúcich dozoru v rokoch 2003 - 2013

Kód	Skupina príčin (vyhl. SÚBP a SBÚ č. 111/1975 Zb./vyhl. MPSVR SR č. 500/2006 Z. z.)	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.	Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu			1	4	2			1		1	0
2.	Chýbajúce alebo nedostatočné ochranné zariadenie a zabezpečenie								0		1	0
3.	Chýbajúce (nepridelené), nedostatočné alebo nevhodné OOPP								0		0	0
4.	Nepriaznivý stav alebo chybné usporiadanie pracoviska, príp. komunikácie						1		0		0	0
5.	Nedostatky v osvetlení, viditeľnosti, nepriaznivé vplyvy hluku, otrasov a škodlivého ovzdušia								1		0	0
6.	Nesprávna organizácia práce		1						0		0	0
7.	Neoboznámenosť s podmienkami bezpečnej práce a nedostatok potrebnej kvalifikácie								0		0	0
	Spolu príčiny, za ktoré nesie zodpovednosť zamestnávateľ (kódy 1-7)	0	1	1	4	2	1	0	2	0	2	0
8.	Používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia	1	2		1	1	1	2	0	1	0	1
9.	Odstránenie alebo nepoužívanie predpísaných bezpečnostných zariadení a ochranných opatrení								0		0	0
10.	Nepoužívanie (nesprávne používanie) predpísaných a pridelených OOP (prístrojov)								0		0	0
	Spolu príčiny spočívajúce v konaní samotného postihnutého (kódy 8-10)	1	2	0	1	1	1	2	0	1	0	1
11.	Ohrozenie inými osobami (odvedenie pozornosti, žarty, hádky a iné nebezpečné konanie)		1					0	0		0	0
12.	Nedostatok osobných predpokladov na riadny pracovný výkon				1	1	0		0		0	0
13.	Ohrozenie zvieratami a prírodnými živlami						0		0		0	0
14.	Nezistené príčiny					1	0	21	2		0	1
	Spolu iné príčiny (kódy 11-14)	0	1	0	1	2	0	21	2	0	0	1
	S p o l u	1	4	1	6	5	2	23	4	1	2	2

**Podiely jednotlivých skupín príčin na celkovom počte ťažkých pracovných úrazov/s ťažkou ujmom na zdraví v organizáciách
podliehajúcich dozoru v rokoch 2003 - 2013**

Kód	Skupina príčin (vyhl. SÚBP a SBÚ č. 111/1975 Zb./vyhl. MPSVR SR č. 500/2006 Z. z.)	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.	Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu			1	2	4	1	3		1	0	0
2.	Chýbajúce alebo nedostatočné ochranné zariadenie a zabezpečenie	1			1			1		1	0	0
3.	Chýbajúce (nepridelené), nedostatočné alebo nevhodné OOPP										0	0
4.	Nepriaznivý stav alebo chybné usporiadanie pracoviska, príp. komunikácie				2						0	0
5.	Nedostatky v osvetlení, viditeľnosti, nepriaznivé vplyvy hluku, otrasov a škodlivého ovzdušia										0	0
6.	Nesprávna organizácia práce				1						0	1
7.	Neoboznámenosť s podmienkami bezpečnej práce a nedostatok potrebnej kvalifikácie						1				0	0
	Spolu príčiny, za ktoré nesie zodpovednosť zamestnávateľ (kódy 1-7)	1	0	1	6	4	2	4	0	2	0	1
8.	Používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia	2	3	2	4	3	9	7	6		2	1
9.	Odstránenie alebo nepoužívanie predpísaných bezpečnostných zariadení a ochranných opatrení								1		0	0
10.	Nepoužívanie (nesprávne používanie) predpísaných a pridelených OOP (prístrojov)					1					0	0
	Spolu príčiny spočívajúce v konaní samotného postihnutého (kódy 8-10)	2	3	2	4	4	9	7	7	0	2	1
11.	Ohrozenie inými osobami (odvedenie pozornosti, žarty, hádky a iné nebezpečné konanie)							2		0	0	3
12.	Nedostatok osobných predpokladov na riadny pracovný výkon			5	11	3	8	3	1		0	0
13.	Ohrozenie zvieratami a prírodnými živlami						1	1			0	0
14.	Nezistené príčiny					1	3	4	1	1	0	1
	Spolu iné príčiny (kódy 11-14)	0	0	5	11	4	12	10	2	1	0	4
	S p o l u	3	3	8	21	12	23	21	9	3	2	6

Vývoj pracovnej úrazovosti a chorôb z povolania v SR v rokoch 1969 – 2013

Rok	Priemerný počet nem. poistených zamestnan	Počet novohlásených prípadov PN pre pracovné úrazovné	Počet dní PN pre PÚ	Početnosť PÚ na 100 zamestnan .	Priemerné percento PN pre PÚ	Počet dní PN na jeden PÚ	Priemerný denný stav PN pre PÚ	Počet smrteľ. PÚ (SPU)	Početnosť SPÚ na 100 000 zamestn.	Počet chorôb z povolania
1969	1 916 484	61 868	1 823 016	3,23	0,261	29,47	4 995	304	15,86	640
1970	1 953 573	66 857	1 861 759	3,42	0,261	27,85	5 101	300	15,36	705
1971	1 992 735	70 657	1 824 468	3,55	0,251	25,82	4 999	289	14,50	806
1972	2 038 470	67 172	1 706 237	3,30	0,229	25,40	4 662	265	13,00	858
1973	2 088 306	66 368	1 681 274	3,18	0,221	25,33	4 606	306	14,65	838
1974	2 145 241	63 250	1 646 812	2,95	0,210	26,04	4 512	271	12,63	717
1975	2 196 022	65 102	1 669 746	2,96	0,208	25,65	4 575	281	12,80	717
1976	2 237 685	63 997	1 655 341	2,86	0,202	25,87	4 523	293	13,09	802
1977	2 279 275	62 807	1 673 175	2,76	0,201	26,64	4 584	309	13,56	886
1978	2 321 951	60 389	1 638 062	2,60	0,193	27,13	4 488	267	11,50	798
1979	2 364 214	58 517	1 602 864	2,48	0,186	27,39	4 391	266	11,25	739
1980	2 406 898	56 586	1 604 465	2,35	0,182	28,35	4 384	223	9,27	890
1981	2 446 842	56 690	1 622 128	2,32	0,182	28,61	4 444	253	10,34	968
1982	2 466 635	55 752	1 589 857	2,26	0,177	28,52	4 356	245	9,93	1 020
1983	2 510 991	56 379	1 601 060	2,25	0,175	28,40	4 386	250	9,96	896
1984	2 541 946	54 690	1 572 259	2,15	0,169	28,75	4 296	253	9,95	920
1985	2 567 487	54 858	1 560 514	2,14	0,167	28,45	4 275	212	8,26	916
1986	2 577 849	54 269	1 552 148	2,11	0,165	28,60	4 252	235	9,12	844
1987	2 589 741	55 438	1 573 327	2,14	0,166	28,38	4 310	237	9,15	911
1988	2 604 643	54 563	1 564 270	2,09	0,164	28,67	4 274	219	8,41	840
1989	2 605 042	53 695	1 554 914	2,06	0,164	28,96	4 260	234	8,98	881
1990	2 536 593	55 868	1 641 108	2,20	0,177	29,37	4 496	229	9,03	945
1991	2 332 409	47 601	1 502 911	2,04	0,177	31,57	4 118	171	7,33	1 053
1992	2 128 419	40 873	1 348 455	1,92	0,173	32,99	3 684	141	6,62	779
1993	2 059 557	34 875	1 189 759	1,69	0,158	34,11	3 260	117	5,68	782
1994	1 998 526	28 386	998 444	1,42	0,137	35,17	2 735	121	6,05	723*
1995	2 048 254	29 287	1 023 567	1,43	0,137	34,95	2 804	127	6,20	601*
1996	2 149 456	31 994	1 121 489	1,49	0,143	35,05	3 064	151	7,03	726*
1997	2 135 199	28 930	1 091 780	1,35	0,140	37,74	2 991	100	4,68	697*
1998	2 199 802	28 105	1 046 177	1,28	0,130	37,22	2 866	138	6,27	740*
1999	2 102 060	24 023	942 700	1,14	0,123	39,24	2 583	115	5,47	672*
2000	2 057 437	22 116	855 713	1,07	0,114	38,69	2 344	88	4,28	660*
2001	2 035 316	20 889	835 945	1,03	0,113	40,02	2 290	100	4,91	577*
2002	2 023 454	19 439	800 189	0,96	0,108	41,16	2 192	87	4,30	609*
2003	2 011 770	17 349	741 436	0,86	0,101	42,74	2 031	94	4,67	551*
2004	2 019 372	13 317	589 281	0,66	0,080	44,25	1 610	79	3,91	613*
2005	2 038 874	12 958	622 068	0,64	0,084	48,01	1 700	76	3,73	413*
2006	2 037 334	13 826	692 560	0,68	0,093	50,09	1 897	95	4,66	504*
2007	2 311 990	14 990	688 468	0,65	0,082	45,93	1 886	97,00	4,20	575*
2008	1 903 867	12 524	544 214	0,66	0,078	43,45	1 487	80	4,20	429*
2009	2 273 470	10 043	544 838	0,44	0,066	54,25	1 493	44	1,94	470*
2010	2 301 146	9 802	528 579	0,43	0,063	53,93	1 448	48	2,09	436*
2011	2 341 720	9 442	529 398	0,40	0,062	56,07	1 450	40	1,71	373*
2012	2 296 589	8 767	527 188	0,38	0,063	60,13	1 440	52	2,26	344*

Pokračovanie tabuľky č. 11

Rok	Priemerný počet nem. poistených zamestnan	Počet novohlásených prípadov PN pre pracovné úrazovné (PÚ)	Počet dní PN pre PÚ	Početnosť PÚ na 100 zamestnan	Priemerné percento PN pre PÚ	Počet dní PN na jeden PÚ	Priemerný denný stav PN pre PÚ	Počet smrteľ. PÚ (SPU)	Početnosť SPÚ na 100 000 zamestn.	Počet chorôb z povolania
2013										

Podiely hlavných skupín zdrojov na celkovom počte registrovaných pracovných úrazov v organizáciách podliehajúcich dozoru v rokoch 2003 – 2013

Kód	Zdrojová skupina (vyhl. SÚBP a SBÚ č.111/1975 Zb./vyhl. MPSVR SR č. 500/2006 Z. z.)	Počet											Percentuálny podiel										
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
I.	Dopravné prostriedky	20	22	24	17	14	15	13	19	16	6	10	2,88	4,03	5,26	3,59	2,87	3,81	3,32	6,38	5,84	2,18	4,05
II.	Zdvíhadlá a dopravníky, zdvíhacie a dopravné pomôcky	8	11	13	13	12	11	13	17	11	7	9	1,15	2,01	2,85	2,74	2,46	2,79	3,32	5,70	4,01	2,55	3,64
III.	Stroje - hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné	13	9	15	11	16	18	9	16	11	11	5	1,87	1,65	3,29	2,32	3,29	4,57	2,30	5,37	4,01	4,00	2,02
IV.	Pracovné, príp. cestné dopravné priestory ako zdroje pádov osôb	184	115	110	130	133	124	94	80	68	60	64	26,51	21,06	24,12	27,43	27,31	31,47	24,04	26,85	24,82	21,82	25,91
V.	Materiál, bremená, predmety	384	289	228	249	245	194	194	141	140	160	137	55,33	52,93	50,00	52,53	50,31	49,24	49,62	47,32	51,09	58,18	55,47
VI.	Náradie, nástroje, ručne ovládané strojčeky a prístroje	41	66	33	21	32	16	20	9	18	11	8	5,91	12,09	7,24	4,43	6,57	4,06	5,12	3,02	6,57	4,00	3,24
VII.	Priem. škodliviny, horúce látky a predmety, oheň a výbušniny	15	14	5	4	9	2	30	3	1	7	3	2,16	2,56	1,10	0,84	1,85	0,51	7,67	1,01	0,36	2,55	1,21
VIII.	Kotly, nádoby a vedenia (potrubia) pod tlakom	5	5	2	1	3	3	0	3	1	1	3	0,72	0,92	0,44	0,21	0,62	0,76	0,00	1,01	0,36	0,36	1,21
IX.	Elektrina	1	1	1		1	3	0	0	1	2	1	0,14	0,18	0,22	0,00	0,21	0,76	0,00	0,00	0,36	0,73	0,40
X.	Ľudia, zvieratá a prírodné živly	3	2	3		1	0	1	0	0	1	2	0,43	0,37	0,66	0,00	0,21	0,00	0,26	0,00	0,00	0,36	0,81
XI.	Iné zdroje	20	12	22	28	21	8	17	10	7	9	5	2,88	2,20	4,82	5,91	4,31	2,03	4,35	3,36	2,55	3,27	2,02
	S p o l u	694	546	456	474	487	394	391	298	274	275	247	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Poznámka: Počty pracovných úrazov za roky 2006 až 2011 obsahujú aj úrazy s PN najmenej 42 dní, ktoré vznikli od 1.7.2006 do 31.12.2011

Podiely jednotlivých skupín príčin na celkovom počte registrovaných pracovných úrazov v organizáciách podliehajúcich dozoru v rokoch 2003 - 2013

Kód	Skupina príčin (vyhl. SÚBP a SBÚ č.111/1975 Zb./vyhl. MPSVR SR č. 500/2006 Z. z.)	Počet											Percentuálny podiel										
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.	Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu	20	13	11	26	29	33	39	42	36	42	33	2,87	2,38	2,41	5,49	5,95	8,38	9,97	14,09	13,14	15,27	13,36
2.	Chýbajúce alebo nedostatočné ochranné zariadenie a zabezpečenie		3		2	1	1	1	2	2	1	2	0,00	0,55	0,00	0,42	0,21	0,25	0,26	0,67	0,73	0,36	0,81
3.	Chýbajúce (nepridelené), nedostatočné alebo nevhodné OOPP		3			5	0	1	0	0	0	0	0,00	0,55	0,00	0,00	1,03	0,00	0,26	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Nepriaznivý stav alebo chybné usporiadanie pracoviska, príp. komunikácie	4	6	3	5	8	4	4	7	11	3	4	0,57	1,10	0,66	1,05	1,64	1,02	1,02	2,35	4,01	1,09	1,62
5.	Nedostatky v osvetlení, viditeľnosti, nepriaznivé vplyvy hluku, otrasov a škodlivého ovzdušia					1	1	1	2	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,21	0,25	0,26	0,67	0,00	0,00	0,00
6.	Nesprávna organizácia práce		3			1	2	1	2	0	5	0	0,00	0,55	0,00	0,00	0,21	0,51	0,26	0,67	0,00	1,82	0,00
7.	Neoboznámenosť s podmienkami bezpečnej práce a nedostatok potrebnej kvalifikácie						1	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Spolu príčiny, za ktoré nesie zodpovednosť zamestnávateľ (kódy 1-7)	24	28	14	33	45	42	47	55	49	51	39	3,45	5,13	3,07	6,96	9,24	10,66	12,02	18,46	17,88	18,55	15,79
8.	Používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia	182	116	96	125	160	143	154	107	101	97	91	26,15	21,25	21,05	26,37	32,85	36,29	39,39	35,91	36,86	35,27	36,84
9.	Odstránenie alebo nepoužívanie predpísaných bezpečnostných zariadení a ochranných opatrení			1			1	1	1	0	0	0	0,00	0,00	0,22	0,00	0,00	0,25	0,26	0,34	0,00	0,00	0,00
10.	Nepoužívanie (nesprávne používanie) predpísaných a pridelených OOP (prístrojov)	2	4	3	1	2	4	1	1	0	5	1	0,29	0,73	0,66	0,21	0,41	1,02	0,26	0,34	0,00	1,82	0,40
	Spolu príčiny spočívajúce v konaní samotného postihnutého (kódy 8-10)	184	120	100	126	162	148	156	109	101	102	92	26,44	21,98	21,93	26,58	33,26	37,56	39,90	36,58	36,86	37,09	37,25
11.	Ohrozenie inými osobami (odvedenie pozornosti, žarty, hádky a iné nebezpečné konanie)	3	15	7		4	3	2	0	1	2	2	0,43	2,75	1,54	0,00	0,82	0,76	0,51	0,00	0,36	0,73	0,81
12.	Nedostatok osobných predpokladov na riadny pracovný výkon	449	359	305	303	252	177	144	121	111	114	106	64,51	65,75	66,89	63,92	51,75	44,92	36,83	40,60	40,51	41,45	42,91
13.	Ohrozenie zvieratami a prírodnými živlami	5	3	9	3	2	4	2	1	6	1	6	0,72	0,55	1,97	0,63	0,41	1,02	0,51	0,34	2,19	0,36	2,43
14.	Nezistené príčiny	31	21	21	9	22	20	40	12	6	5	2	4,45	3,85	4,61	1,90	4,52	5,08	10,23	4,03	2,19	1,82	0,81
	Spolu iné príčiny (kódy 11-14)	488	398	342	315	280	204	188	134	124	122	116	70,11	72,89	75,00	66,46	57,49	51,78	48,08	44,97	45,26	44,36	46,96
	S p o l u	696	546	456	474	487	394	391	298	274	275	247	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Poznámka: Počty pracovných úrazov za roky 2006 až 2011 obsahujú aj úrazy s PN najmenej 42 dní, ktoré vznikli od 1.7.2006 do 31.12.2011